

מותרים בטלטול], אף על פי שבבין השמשות היו התמרים ראיות למאכל אדם והגרעינים היו טפלים להם, ובשבת אין ראויים הגרעינים אלא לבהמה, אין הגרעינים בגדר "נולד", הואיל וחזיין לבהמה **אגב אמנ**, כיון שתמרים אלו הם גרועות, רגילים לתת אותם גם לבהמות, ולא הוקצו בבין השמשות ממאכל בהמה (83).

וגרעינים דתמרי **פרסייתא** כיון שלא מאכילים אותן לבהמות — **אסור** לטלטל את גרעיניהם משום "נולד".

שמואל היה מניח את גרעיני התמרים הפרסיות על הפת ומטלטל להו **אגב ריפתא** (84).

שרנ"ם שפ"ז — סימן.

מקנחין בו, משום שעל ידי הקנוח נסחט הספוג בלי כוונה. והא **אתאן** לרבי יהודה, **דאמר: דבר שאין מתכוין אסור**, ולא כרבי שמעון!

ומשנינן: **בהא, אפילו רבי שמעון מודה**.

דאבוי ורבא דאמרי תרוייהו: מודה רבי שמעון בפסיק רישא ולא ימות, וכשמקנחים בספוג, בהכרח שהספוג יסחט בין האצבעות (81).

הגמרא מלמדת את דינם של גרעיני התמרים לפי רבי יהודה (82), וכיצד נהגו האמוראים בהם.

הני גרעינין דתמרי ארמיתא שרו לטלטולינהו [גרעינים של תמרים ארמיות

של עוף לחתול כיום טוב אפילו לפי רבי יהודה, מפני שידוע היה בבין השמשות שביום טוב יהיו המעיים ראויים לחתול, ויש לעיין, מדוע אין אומרים כן בגרעינים? עיין בהערה 68.

83. כן פירש רש"י. והרי"ף כתב, שלפי פירוש זה, אין גרעיני התמרים הארמיות מותרים אלא בכבל ויריחו ששם מצויים הרבה תמרים ונותנים אותם לבהמות.

פירוש אחר פירש הרי"ף, שגרעיני התמרים הארמיות מותרים, מפני שהם רכים ונאכלים עם התמרה.

ורש"י בפרק כמה מדליקין [כט א] פירש, שבתמרים הארמיות הפרי דבוק לגרעין, ואחרי שאוכלים אותו נשאר מהפרי על הגרעין, והוא ראוי למאכל אדם.

84. כתבו התוספות [ד"ה שמואל] ששמואל פוסק כרבי שמעון המתיר לטלטל את הגרעינים

81. המרדכי [סימן תכ"ח] מביא ראייה מכאן, שפסיק רישא דלא ניחא ליה — אסור, שהרי לא נהנים מהמים שנסחטים מהספוג. ועיין בחתם סופר.

82. התוספות [ד"ה שמואל] אומרים, שלפי רבי שמעון שלא אסור "נולד" — מותר לטלטל את גרעיני התמרים.

וכתב הרא"ש, שלפי מה שנפסק [לקמן קנ"ז א] כרבי שמעון, ההלכה היא שמותר לטלטל את הגרעינים שלא כדברי הגמרא שלנו. והרא"ש במסכת ביצה [פרק משילין סימן י"ד] כתב בשם רבינו תם, שההלכה כדברי הגמרא שלנו, כי אף שפוסקים כרבי שמעון במוקצה, לא פוסקים כמותו באיסור "נולד" החמור יותר. [ועיין